

عفونت خونی نوزادی (سپسیس نوزادی)

عفونت خونی نوزادی (سپسیس نوزادی) چیست؟

عفونت خونی یک حالت کاملاً جدی به حساب می آید، حتی اگر خیلی سریع تشخیص داده شده و درمان شود، می تواند منجر به بروز شوک، اختلال عملکرد اعضای مختلف بدن، ناتوانی دائمی و یا مرگ شود.

علل عفونت خونی چیست؟

در بسیاری از موارد عفونت خونی نوزادی، باکتری ها در طی بارداری و یا در زمان زایمان از مادر به جنین یا نوزاد منتقل می شوند.

بعضی از عوارض دوران بارداری که شانس بروز عفونت در نوزاد را افزایش می دهند شامل: خونریزی، تب مادر، عفونت رحمی یا جفتی، پارگی زودرس کیسه آب در طی زایمان و زایمان طولانی و مشکل است. میکروب هایی که به صورت طبیعی بر روی پوست زندگی می کنند، خیلی راحت از طریق راه هایی که ذکر شد وارد جریان خون شده و منجر به بروز عفونت خون می شوند.

عفونت خون نوزادی چه علائمی دارد؟

بعضی از شایع ترین علائم عفونت در نوزادان کاهش میل به شیر خوردن، تب، ناآرامی و بدخلقی، ضعف و بی حالی، شلی، تغییر در ضربان قلب که یا بسیار تندتر از حد طبیعی و یا خیلی کندتر از آن می شود، تنفس سریع یا اشکال تنفسی، وجود دوره هایی که به نظر می رسد کودک نفس نمی کشد و وجود زردی است.

توجه

در تب دوره نوزادی (۲۸ روز اول) چنانچه پس از کم کردن پوشش نوزاد و تغذیه مناسب با شیر مادر (هیدراته کردن) تب نوزاد همچنان باقی بماند حتماً نیاز به بستری شدن نوزاد و بررسی بیشتر دارد لذا تب دوره نوزادی را نباید با استامینوفن مهار کرد.

عفونت خونی نوزادی چگونه تشخیص داده شده و درمان می شود؟

تست های آزمایشگاهی شامل آزمایش خون و آزمایش ادرار است که باید حتماً به طریقه صحیح و استریل نمونه گیری صورت گیرد، کشیدن مایع کمر و عکسبرداری بخصوص از قفسه سینه، می باشد. وجود عفونت خونی و یا حتی شک به آن در نوزادان و شیرخواران کوچک مستلزم مراقبت های ویژه و انجام اقدامات درمانی بیمارستانی می باشد تا در آنجا آنتی بیوتیک ها از طریق رگ تجویز شود. معمولاً قبل از آنکه تشخیص قطعی شود، پزشکان تجویز آنتی بیوتیک را شروع می کنند. زیرا تا انجام آزمایشات کامل و نتیجه آنها دو تا سه روز زمان لازم است. لذا عدم شروع درمان و منتظر ماندن جواب می تواند به عفونت اجازه دهد که به صورت کامل در بدن منتشر شده و منجر به بروز عواقب وخیمی شود.

عفونت خونی نوزاد چه عوارضی دارد؟

اگر عفونت درمان نشود گسترش می یابد و منجر به بروز عوارض بسیار شدیدی خواهد شد. عفونت می تواند بر عملکرد اعضای مختلف بدن تاثیر گذاشته و منجر به نارسایی کلیه، بیماری های ریه و صدمات مغزی شود. معمولا حس شنوایی نیز تحت تاثیر قرار می گیرد. اگر عفونت به سرعت درمان نشود و یا اصلا درمان نشود، بخصوص در نوزادان می تواند منجر به مرگ شود.

آیا عفونت خونی قابل پیشگیری است؟

اگر چه تمامی انواع عفونت ها قابل پیشگیری نیستند اما از بعضی از آنها می توان اجتناب نمود. زنان حامله باید از نظر وجود هرگونه عفونت در کانال زایمانی مورد ارزیابی قرار گیرند. و حتی اگر خانم بارداری از نظر عفونت چک نشده باشد اما در گروه پر خطر باشد (مثلا در حین زایمان تب داشته یا پارگی زودرس کیسه آب داشته، یا زایمان طول کشیده بوده یا قبلا سابقه زایمان نوزادی داشته باشد که مبتلا به عفونت شده است) نیز باید به منظور کاهش خطر انتقال عفونت در طی زایمان توسط پزشک مورد بررسی و درمان قرار گیرد. امروزه با استفاده از واکسیناسیون، علیه باکتری هایی خاص می توان شانس بروز عفونت به این باکتری ها را کاهش داد.

چه وقت فرزندان را به دکتر ببرید؟

اگر یکی از علائم زیر مشاهده شد:

کم شیر خوردن یا عدم شیر خوردن

تب

زجر تنفسی (تلاش تنفسی) یا تنفس غیر عادی

تغییر رنگ پوست (رنگ پریده یا کبود)

خواب آلودگی یا بی تفاوتی

تغییر در تن صدای نوزاد و یا گریه های جیغ مانند و بیش از حد

تغییر در تن عضلانی، سفتی یا شلی خاص

کاهش یا افزایش ضربان قلب نسبت به حد طبیعی

تورم یا برجستگی ملاحظه ها در نوزادان

هرگونه تغییر رفتار یا حرکاتی که شما را نگران کند.

همه علائم و نشانه ها به این معنی نیست که فرزندان مبتلا به سپسیس است اما در نوزادان باید فوراً کنترل شده تا مطمئن شویم که اشتباه رخ نداده است.

منبع:

معاونت درمان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز

گروه هدف: والدین نوزادان.